

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1984

BRNO 1987

Rettungsgrabung bei Kyjovice / Bez. Znojmo/. Beim Aushub einer Bewässerungsrinne im Kataster von Kyjovice wurden insgesamt 25 Skelettgräber gestört. Auf den Profilen hat man festgestellt, dass die Skelette in Strecklage am Rücken lagen und von W-O orientiert waren; in einem von den Gräbern waren Reste einer Holzverschalung. Das Gräberfeld kann man offensichtlich in den jungburgwallzeitlichen Abschnitt legen. 100 m südwestlich von diesen Gräbern wurde im Profil ein Brandgrab aus der römischen Kaiserzeit erfasst, das ein Gefäß mit verbrannten Knochen und den Teil eines eisernen Eimergriffes mit Atache enthielt.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM U KUŘIMI /okr. Brno - venkov/

Václav Růžička, Kuřim - Dagmar Vorlíčková, AÚ ČSAV Brno

Ve dnech 24. - 29. října byl proveden záchranný výzkum na skryté ploše trasy nového vodovodu pro TOS Kuřim. Lokalita se nachází severně od Kuřimi v trati "Za Špihlíkem", v prostoru vymezeném na ZM ČSSR 1:25 000, list 24 322, body se souřadnicemi 58 mm od Z s. č. a 155 mm od J s. č. a 86 mm od Z s. č. a 166 mm od J s. č.

Na úseku dlouhém 1 km bylo celkem prozkoumáno devět sídlištních objektů. Šest z nich náleží kultuře s vypíchanou keramikou a mimo keramiky obsahovaly početnou kostěnou a štípanou industrii a zvířecí kosti. Zbývající tři objekty lze datovat do období kultury horákovské, střední doby hradištní a mladší doby hradištní.

Získané poznatky o sídlišti kultury s vypíchanou keramikou je možno doplnit informací V. Růžičky /archív AÚ ČSAV Brno, čj. 842/85/, který zde již v roce 1979 zjistil část sídlištního objektu s bohatým keramickým materiálem.

Rettungsgrabung bei Kuřim / Bez. Brno-venkov/. Bei der Rettungsgrabung auf der Trasse der Wasserleitung für TOS Kuřim wurden nördlich von Kuřim neun Siedlungsobjekte der Kultur mit Stichbandkeramik, ferner der Horákov-Kultur, aus der mittleren Burgwallzeit und aus der jüngeren Burgwallzeit untersucht.

ZÁCHRANNÝ A SONDAŽNÍ VÝZKUM V KŘIŽANOVICÍCH /okr. Vyškov/

Stanislav Stuchlík, AÚ ČSAV Brno
/Tab. 4/

Při prohlídce známého výšinného sídliště na návrší "Člupy" mezi Křižanovicemi a Marefami¹ zjistil referent, že na lokalitě se uskutečnil menší výkop o rozměrech přibližně 5 x 1 m, který narušil 2 sídlištní objekty a částečně protnul menší terénní vlnu směřující napříč návrším. Záchraný výzkum, provedený v říjnu 1984, se proto neomezil pouze na prozkoumání narušených objektů, ale zaměřil se i na zjištění fortifikace lokality. Ve směru delší osy sídliště v poloze "Zámeček", nacházející se na katastru obce Křižanovice /zbývající část návrší Člupy se rozkládá již na katastru obce Marefy/, byla položena sonda o rozměrech 22 x 2 m, která protínala zmíněný výkop. Sonda musela být ve dvou místech částečně rozšířena, aby se mohly prozkoumat zachycené objekty. Při výzkumu jsme objevili celkem 15 objektů, vesměs datovaných do únětické kultury nebo pozdního halštatu. Starobronzové objekty ověřily již z minulosti známé osídlení naleziště², halštatské objekty prokázaly existenci dosud neznámé výšinné osady z tohoto období.

Zcela jiného charakteru byl objekt 5. Kruhový žlábek o maximálním průměru téměř 7 m měl šířku 15 až 30 cm a zachovanou hloubku 30 cm. V jeho výplni bylo pouze několik atypických střepů, takže jeho chronologické zařazení zůstává otevřeno. Jediným spolehlivým dokladem pro datování je zatím neprozkoumaný halštatský objekt /patrně chata/, který v jedné části narušil žlábek. Tvarem a rozměry značně připomíná obdobné žláby hrobů kultury se zvoncovitými poháry³. Případná hrobová jáma uprostřed kruhového žláby však byla zničena halštatskou jámou, která se nacházela přesně uprostřed tohoto objektu.

Cenným přínosem výzkumu je zjištění stavební destrukce, která se projevila v profilu sondy v délce přibližně 6 metrů a mocnosti až 30 cm. Destrukci, rozkládající se na vrstvě humusu a překrytou novou vrstvou humusu, tvořila spraš s pískem promíchaná kousky spálené hlíny a uhlíky. Datování je dáno halštatskými střepy v destrukci a halštatským objektem, nacházejícím se pod touto destrukcí. Podle všeho jde o zbytek hliněného valu, který se rozkládal ve směru příčné osy této výšinné polohy. Na zbývajících okrajových částech nejsou patrné žádné náznaky opevnění, což je ovšem lehce vysvětlitelné velmi příkrými svahy návrší. Pouze před terénní vlnou, což je pozůstatek zmíněného valu, se nachází další, stejně orientovaný, avšak mnohem výraznější val, jehož datování bude nutno ověřit budoucím výzkumem.

Poznámky:

- 1 M. Chleborád, Poslední archaeologické výzkumy na Bučovsku, Pravěk č. 4-6, Brno 1928, 3.
- 2 M. Chleborád, op. cit., 4-9, tab. I.

PŘEHLED VÝZKUMU 1984

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulík
Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby: A. Krechlerová, P. Šindelář, B. Klíma, M. Plaček, J. Svoboda
Na titulním listě: rekonstrukce vědérka ze slovanského hradiska Břeclav-Pohansko
Tisk: VH 103 ZO Svazarmu Brno
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodejné